

De ontwikkeling van de Europese militaire capaciteiten (Brussel, november 2006)

Caption: In november 2006 presenteert het Secretariaat-Generaal van de Raad achtergrondinformatie over de ontwikkeling van de Europese militaire vermogens. Op de basis van een kader voor de strategische planning worden in een behoeftecatalogus de eenheden, de resources en de middelen opgelijst, zodat de lidstaten hun aanbod van bijdragen kunnen doen. Daarna kan er een strijdkrachtencatalogus en een lijst van lacunes worden opgesteld, om de vermogens van de Unie tot 2010 te kunnen verbeteren.

Source: PRESSE. Secrétariat général du Conseil de l'UE - Toile de fond - Développement des capacités militaires européennes, Catalogue des forces 2006. Bruxelles: Conseil de l'Union européenne, 14.11.2006. 4 p. http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/esdp/91845.pdf.

Copyright: (c) Translation Centre Virtuel de la Connaissance sur l'Europe (CVCE)
All rights of reproduction, of public communication, of adaptation, of distribution or of dissemination via Internet, internal network or any other means are strictly reserved in all countries.
Consult the legal notice and the terms and conditions of use regarding this site.

URL:

http://www.cvce.eu/obj/de_ontwikkeling_van_de_europese_militaire_capaciteiten_b_russel_november_2006-nl-015eb683-75fd-4586-a717-5920a4bc9b17.html

Last updated: 05/07/2016

Achtergrond (november 2006)

Ontwikkeling van de Europese militaire capaciteiten: strijdkrachtencatalogus 2006

Op 13 november 2006 neemt de Raad van de EU akte van de strijdkrachtencatalogus 2006, waarin de door de lidstaten bijgedragen strijdkrachten en vermogens worden afgezet tegen de in de behoeftencatalogus 2005 omschreven vereiste vermogens.

Overzicht

Tijdens de Europese Raad van Keulen (3 en 4 juni 1999) hebben de leiders van de EU verklaard dat ze vastbesloten zijn "*de Europese Unie ten volle haar rol op het internationale toneel te laten spelen. Daartoe zijn wij voornemens de Europese Unie toe te rusten met de nodige middelen en capaciteiten om haar verantwoordelijkheden voor een gemeenschappelijk Europees beleid op het gebied van veiligheid en defensie op zich te nemen. Hiertoe (...) moet de Unie in staat zijn met steun van geloofwaardige strijdkrachten zelfstandig op te treden, en moet zij de middelen hebben om te besluiten die strijdkrachten in te zetten en bereid zijn zulks te doen als reactie op internationale crisissen, onverminderd NAVO-acties*"¹.

Hoofddoel 2003

Tijdens de Europese Raad van Helsinki in december 1999 heeft de EU zich een militair doel gesteld dat bekendstaat als **Hoofddoel van Helsinki**. De lidstaten zijn overeengekomen om op vrijwillige basis strijdkrachten ter beschikking van de Unie te stellen die uiterlijk in 2003 in staat moeten zijn de in artikel 17, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie genoemde taken te vervullen. Deze strijdkrachten moeten voor operaties tot op het niveau van een legerkorps (50 000 à 60 000 man) ingezet kunnen worden en beschikking hebben over de vereiste capaciteiten inzake commando, controle, inlichtingen, logistiek en andere gevechtsondersteunende eenheden, en, indien nodig, lucht- en marine-eenheden. Ze moeten in hun geheel binnen 60 dagen ingezet kunnen worden en gedurende ten minste een jaar operationeel gehouden kunnen worden.

Operationeel vermogen

De Europese Raad heeft op de top van Laken in 2001 gesteld dat "*de Unie voortaan in staat is crisisbeheersingsoperaties uit te voeren*". Dit standpunt is in mei 2003 tijdens de Raad "Algemene Zaken en Externe Betrekkingen" (RAZEB) bevestigd, toen is verklaard dat "*de EU momenteel over een operationeel vermogen beschikt dat alle Petersbergtaken omvat en begrensd en beperkt is door de geïdentificeerde lacunes*".

Hoofddoel 2010

Nadat in december 2003 de Europese veiligheidsstrategie is aangenomen, heeft de EU besloten een nieuw **Hoofddoel 2010**² vast te stellen. Uitgaande van het Hoofddoel 2003, wordt hierin bepaald dat de lidstaten uiterlijk in 2010 in staat zullen zijn "*snel en doortastend te reageren, met volledig coherente inzet van het gehele gamma van crisisbeheersingsoperaties waarin het Verdrag betreffende de Europese Unie voorziet*". Het concept van het Hoofddoel 2010 is in juni 2004 door de Europese Raad goedgekeurd.

De ontwikkeling van de militaire vermogens van de EU met het oog op het Hoofddoel 2010 verloopt volgens een nauwgezette procedure. De eerste fase bestond erin de mogelijkheden inzake strategische planning te identificeren. Er zijn **Vijf scenario's** uitgewerkt die een brede scala van militaire operaties bestrijken:

- **Scheiding van de partijen door interventie;**
- **Stabilisatie, wederopbouw en militair advies aan derde landen;**

- **Conflictpreventie;**
- **Evacuatieoperaties;**
- **Ondersteuning van humanitaire operaties.**

Op grond van deze scenario's zijn **doelgerichte militaire opties** gedefinieerd over de beste manier om aan de betreffende crisissituaties het hoofd te bieden. Deze opties hebben geleid tot het uitwerken van een **planningskader** aan de hand waarvan een **gedetailleerde lijst van vermogens** ten behoeve van de EU is gemaakt. Er zijn **generieke strijdkrachten** gevormd om te bepalen welk type van strijdkrachten de EU nodig heeft om deze crises op te lossen; dit heeft geresulteerd in een **lijst van referentie-eenheden**. Al deze informatie is samengebracht in een **behoeftencatalogus**, waarin in detail is opgesomd welke eenheden, vermogens en middelen vereist zijn om aan de behoeften van de EU te voldoen.

In dit stadium was het de taak van de EU om de lidstaten te vragen in welke mate ze middelen en hulpmiddelen konden aanbieden om te voorzien in alle **behoefte aan strijdkrachten** die in de behoeftecatalogus bepaald zijn. Hiertoe heeft de Unie een **vragenlijst van het hoofddoel** aan de lidstaten verdeeld, aan de hand waarvan deze hun aanbiedingen hebben kunnen doen. Naarmate deze aanbiedingen binnenkwamen, zijn de **bijdragen van de lidstaten** bijeengebracht in de **verzameling van bijdragen van de lidstaten**. Daarnaast is een **bestuderingsmethode** uitgewerkt en een **bestuderingshandboek** ingevoerd, zodat de lidstaten zelf de vereiste evaluatie kunnen uitvoeren. Vervolgens heeft een **toelichtende dialoog** plaatsgevonden om de aangeboden vermogens beter in kaart te kunnen brengen. Deze procedure is uitgemond in de opstelling van de **strijdkrachten catalogus van de EU**, die de door de lidstaten ter beschikking gestelde vermogens bevat, zowel op kwalitatief als op kwantitatief vlak. De strijdkrachten catalogus geeft een beeld van de tot 2010 beschikbare militaire vermogens.

De strijdkrachten catalogus dient ook als uitgangspunt voor de **inventarisatie van de lacunes binnen de EU**. De waargenomen lacunes en de operationele risico's die hieruit kunnen voortvloeien, worden opgenomen in de **voortgangscatalogus**, die tegen het einde van 2007 zal worden opgesteld. De overige te vervullen taken om het hoofddoel 2010 te bereiken bestaan uit het wegwerken van deze lacunes en het waarborgen van een geloofwaardige operationele capaciteit van de EU.

Gedurende deze hele procedure heeft de Militaire Staf van de EU (EUMS) met **het Europees Defensieagentschap (EDA)** samengewerkt en zal dat ook blijven doen op een groot aantal gebieden, vooral in het kader van de geïntegreerde ontwikkelingsteams en de projectteams, wier taak het is de lidstaten te helpen bij hun inspanningen om de vastgestelde lacunes te dichten. De EUMS zal overigens alle noodzakelijke steun verlenen aan het EDA om verder vooruitgang te boeken op weg naar het hoofddoel door vorm te geven aan de langetermijnvisie van de EU, alsmede de follow-up op dit gebied.

Wat de **snelle reactie** betreft, hebben de lidstaten zich er tijdens de laatste conferentie tot coördinatie van de gevechtsgroepen toe verplicht het vereiste aantal modules van **gevechtsgroepen** voor 2007, 2008 en 2009 te leveren. Volgens de binnengekomen informatie is gegarandeerd dat die modules voor het eerste semester van 2010 geleverd zullen worden. De lidstaten die in het eerste semester van 2007 gevechtsgroepen ter beschikking stellen, hebben besloten marine-eenheden voor deze gevechtsgroepen in te zetten. Vanaf januari 2007 zal de EU over het volledige operationele vermogen beschikken om vrijwel gelijktijdig twee snelle-reactie-operaties uit te voeren met strijdkrachten in de grootte van een gevechtsgroep. (Zie het informatieblad van het secretariaat-generaal van de Raad over gevechtsgroepen van de EU.)

Een belangrijke stap ter verbetering van de vermogens op het **gebied van het strategisch luchttransport** is gezet met de door 15 EU-lidstaten en door Canada en Noorwegen goedgekeurde tussenoplossing voor het strategisch luchttransport (**SALIS**), die ervoor zorgt dat er voor uitzonderlijk grote ladingen binnen korte termijn aanvullende capaciteit beschikbaar is. SALIS biedt ongetwijfeld ontwikkelingsmogelijkheden en blijft in de toekomst openstaan voor deelname van andere lidstaten van de EU en de NAVO-landen. Dit is een goed voorbeeld van succesvolle samenwerking om efficiënte oplossingen te vinden waarmee de vermogenslacunes van de EU en de NAVO kunnen worden opgevangen.

Wat de **algemene aanpak van de inzetbaarheid** betreft, is men het erover eens dat het fundamenteel is dat de strategische mobiliteit wordt verbeterd om het hoofddoel 2010 te kunnen bereiken, en meer in het bijzonder dat de gevechtsgroepen van de EU in 2007 over volledige operationele capaciteit beschikken. Rekening houdend met de bekende tekortkomingen op het gebied van strategische transportmiddelen (zowel bij de NAVO als bij de EU), wordt het van essentieel belang geacht dat met name de beschikbare middelen voor de coördinatie van het transport doelmatiger worden gebruikt om de strategische transportcapaciteit te verbeteren.

Er worden vijf taken onderscheiden met betrekking tot de coördinatie, de samenwerking, de rol en de verantwoordelijkheden van de transporteenheden. Deze taken worden door de EUMS onder leiding van het Militair Comité van de EU en het Comité voor politieke en veiligheidsvraagstukken uitgevoerd. De meeste andere taken in het kader van de algemene aanpak van de inzetbaarheid zijn voltooid.

Wat de **de rol van de marine** in het kader van het EVDB aangaat, wordt verder bestudeerd welke bijdragen de marines van de EU aan de EVDB-opdrachten en -operaties kunnen leveren, en hoe ze het snelle-reactievermogen kunnen bevorderen.

Overeenkomstig het "EU-concept van snelle militaire reactie" wordt een "**initiatief voor snelle reactie in het luchtruim**" overwogen dat in het kader van Hoofddoel 2010 verder moet worden verdiept. Doel van dit initiatief, dat een ontwerp-concept van een Europees inzetbare luchtbasis bevat, is de versterking van de eenheden voor snelle reactie in het luchtruim.

¹ Verklaring van de Europese Raad over de versterking van het gemeenschappelijk Europees beleid inzake veiligheid en defensie, Europese Raad van Keulen.

² Het Hoofddoel 2010 is in 2004 goedgekeurd.